

De humilitate

Περὶ ταπεινοφροσύνης

Τοῦ ἔχοντος τὴν ἀληθῆ ταπεινώσιν σημεῖα καὶ γνωρίσματά εἰσι ταῦτα· τὸ λογίζεσθαι ἑαυτὸν ἁμαρτωλότερον εἶναι παρὰ πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς, καὶ μηδὲν καλὸν ποιήσαντα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· τὸ μέμφεσθαι ἑαυτὸν ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ καὶ πράγματι· τὸ μὴ ψέξαι τινά, μηδὲ ἔχειν ὅτι ἔστι τις ἐπὶ τῆς γῆς αἰσχροτέρος αὐτοῦ, ἢ ἁμαρτωλότερος, ἢ ἀμελέστερος, ἀλλὰ πάντας αἰεὶ ἐπαινεῖν καὶ δοξάζειν· τὸ μὴ κρίναι, ἢ ἐξουδενῶσαι, ἢ καταλαλῆσαι τινὰ πώποτε· τὸ σιωπᾶν πάντοτε, καὶ ἄνευ ἐντολῆς ἢ ἀναγκαίας χρείας μὴ λαλεῖν τι· ὅταν δὲ ἐρωτηθῆ καὶ μέλλῃ λαλῆσαι, ἢ ἀναγκαίας χρείας καταλαβούσης, λαλεῖν ἢ ἀποκρίνεσθαι γαληνῶς καὶ ἡσυχῶς καὶ σπανίως, ὡς βιαζόμενος καὶ αἰσχυρόμενος τοῦ λαλῆσαι· τὸ μὴ μετρεῖν ἑαυτὸν ἐν τινὶ· τὸ μὴ φιλονεικῆσαι πρὸς τινά, εἴτε διὰ πίστιν, εἴτε δι' ἄλλο τι, ἀλλ' εἰ μὲν καλῶς λέγει, λέγειν καὶ αὐτὸς ναί· εἰ δὲ κακῶς, λέγειν, σὺ οἶδας· τὸ ἔχειν ὑποταγὴν καὶ βδελύττεσθαι τὸ ἑαυτοῦ θέλημα, ὡς ὀλέθριον· τὸ ἔχειν αἰεὶ τὸ βλέμμα αὐτοῦ χαμαί· τὸ ἔχειν πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ τὸν θάνατον· τὸ μὴ ἀργολογεῖν, ἢ ματαιολογεῖν, ἢ ψεύδεσθαι πώποτε· τὸ μὴ ἀντιλέγειν τῷ μείζονι· τὸ ὑποφέρειν τὰς ὕβρεις, τὰς ἐξουδενώσεις, τὰς ζημίας μετὰ χαρᾶς· τὸ μισῆσαι τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ἀγαπῆσαι τὸν κόπον· καὶ τὸ μὴ παροξύναι τινά, ἢ πληξάι τινος συνείδησιν. Ταῦτα εἰσὶ τὰ γνωρίσματα τῆς ἀληθοῦς ταπεινώσεως, καὶ μακάριος ὁ ἔχων αὐτά, ὅτι ἀπεντεῦθεν ἐχρημάτισεν οἶκος καὶ ναὸς Θεοῦ· καὶ ὁ Θεὸς ἐνοίκησεν ἐν αὐτῷ, καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν κληρονόμος ἐγένετο. Ἀμήν.